
ВОЕННА АКАДЕМИЯ „ГЕОРГИ СТОЙКОВ РАКОВСКИ”

С Т А Н О В И Щ Е

от проф. д.ик.н. Севдалина Илиева Димитрова,
професор в катедра „Стопанско управление и логистично осигуряване“
при факултет „Общовойскови“ на НВУ „Васил Левски“,
гр. Велико Търново, бул. „България“ № 76, +359 887 395 307

на научните трудове, представени по конкурса за заемане на академична
длъжност „професор”
в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално
направление 9.1. „Национална сигурност“, научна специалност 05.02.24.
„Организация и управление извън сферата на материалното производство
(отрасъл „Управление на сигурността и отбраната“)“ по учебните
дисциплини „Основи на военната стратегия“, „Военна стратегия“,
„Политика и стратегия за сигурност и отбрана“, „Система за национална
сигурност и управление при кризи“, „Гражданско-военно сътрудничество“
обявен в ДВ, бр. 96/ 21.11. 2014 год.,
съгласно заповед на министъра на отбраната на Република България
№ ОХ-801/ 04/11/2014 г.

на кандидата:

полк. инж. доц. д-р Валери Велков Иванов, доцент в катедра „Военна
стратегия“ на факултет „Национална сигурност и отбрана“ при Военна
академия „Г.С. Раковски“, гр. София

1. Обща характеристика на научно-изследователската, научно-приложната и педагогическата дейност на кандидата

Списъкът на представените от единствения кандидат по конкурса полк. инж. доц. д-р Валери Иванов включва 37 заглавия за рецензиране, публикувани след придобиване на академична длъжност „доцент“ през 2004 год. В съответствие с таблицата за наукометричните данни разпределението на представените заглавия е както следва: монографии- 1 бр.; учебници-2 бр.; статии -8 бр., публикувани в научни списания (2 от тях в международни издания с импакт фактор, 6 – в национални издания с редколегия); научни доклади – 14 бр. (5 от тях изнесени на международни научни конференции, 9 – на национални научни конференции, в т.ч. 4 пленарни доклада, изнесени на годишни научни и научно-методически конференции на ВА „Г.С.Раковски“ в периода 2009-2011 г.) ; други (теоретични и методически разработки, теми в учебници) – 12 бр. с общ обем 1 203 страници.

От представените за рецензирани трудове, 3 са на английски език, 34-на български език. От тях самостоятелно са разработени – 20, в съавторство – 17 труда. В трудовете, разработени в съавторство, личното участие на кандидата е значително, ясно, коректно разграничимо, което е видно от приложените разделителни протоколи.

Освен посочените, в списъка са включени и 38 броя публикации, от тях 6 бр., състоящи се от дисертация, автореферат и трудове за придобиване на ОНС „доктор“ по научната специалност 05.12.01 „Организация и управление на въоръжените сили“ с обем 252 стр. и 32 бр. научни труда в обем 1121 стр. за придобиване на академична длъжност „доцент“ в научни специалности 05.12.01 „Организация и управление на въоръжените сили“; 05.12.02 „Военнополитически аспекти на сигурността“; 05.12.03 „Военно-приложни аспекти на гражданската защита“; 05.02.24 „Организация и управление извън сферата на материалното производство (Управление на сигурността и отбраната)“.

Трудовете на кандидата са посветени на актуални и важни проблеми, насочени основно за идентификация и решаване на проблемите в три основни области на научното познание, непосредствено свързани с научната специалност и тематичната област на конкурса:

- Системи за национална сигурност и управление при кризи (2.3., 2.4., 2.9., 3.1., 13.1., 13.2., 13.4., 14.2., 14.3., 14.4., 14.5., 14.6., 14.7., 14.9., 18.2., 18.5. и 18.6.);
- Военно-политически аспекти на сигурността (2.1., 2.2., 2.5., 2.10., 2.11., 4.3., 13.3., 13.5., 14.1., 14.8., 16.1., 16.2. и 18.1.);
- Гражданско-военно сътрудничество (2.6., 2.7., 2.8., 4.1., 4.2., 18.3., 18.4).

Постигнатите научни резултати в трудовете и в научно-изследователската дейност във всяка от посочените области, определят

полк. инж.доц. д-р Иванов като учен и изследовател, отличаващ се с последователност, целенасоченост, ерудираност, креативност, прагматизъм, познаващ и развиващ съвременните тенденции в областта на сигурността и отбраната. Всеки от научните трудове е отражение на различните аспекти на сигурността и отбраната в динамично променящата се среда за сигурност и е своеобразен преход и надграждане в научно-изследователската дейност на кандидата. Систематизиран израз и кулминация на тази дейност е монографичният труд „Интелигентна система за национална сигурност възможности, подходи решения“, в който авторът по оригинален начин проследява еволюцията на сигурността, нейните измерения и предизвикателствата пред нея, белязани от динамичната среда в глобализирания свят, носещ отрицателните ефекти на непредсказуемост, рискове и заплахи. Представеният концептуален модел на „интелигентната“ система за национална сигурност и рационализирането на решенията за управлението на тази система, позволява генерирането на ново знание за бъдещото развитие на системата за сигурност, адекватна на промените на средата за сигурност.

2. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата

Теоретичните и методическите разработки (2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10 и 2.11) и учебниците (4.1, 4.2 и 4.3), отразяват съвременните тенденции в теорията и поуки от добрите практики в областта на военната стратегия, гражданско-военното сътрудничество, управлението при кризи от различен характер . Тяхното разработване е логическо следствие на историческия опит на страната ни в изследваната област, предизвикателствата на средата за сигурност, съобразено е с изискванията на стандартизационните документи на НАТО и спецификата на операциите. В тях се откроява практическият, педагогическият, организационно-управленски опит на кандидата, който преминава през различните йерархични структури в областта на сигурността и отбраната – от командир на взвод, на рота, на батальон, преподавател в катедри „Оперативно изкуство“, „Стратегия и оперативно изкуство“, „Военна стратегия“, началник на отдел „Административно осигуряване, личен състав и протокол“, заместник-началник на факултет „Национална сигурност и отбрана“, заместник-началник първи заместник-началник на ВА „Г.С.Раковски“ по учебната и научната част – гр. София. Преминава през ралични специализации и курсове в областта на сигурността и отбраната (Генералщабен курс във ВА „Г.С.Раковски“; NATO School, Oberammergau, Германия 2006 и 2009 г.; Център за гражданско-военни отношения (CCMR) в Морското училище за следдипломна квалификация, Монтерей, Калифорния, САЩ, 2011 г.), което му осигурява допълнителни квалификации и компетентности и допринася за неговото израстване в кариерата. От 2012 год. полк. инж. доц. д-р Иванов е преподавател в катедра „Военна стратегия“ при факултет „Национална сигурност и отбрана“ на ВА „Г.С. Раковски“, където умело съчетава теоретичната си

подготовка с организационно-управленските си и практически компетенции, което го отличава като високо уважаван педагог, умеещ да завладее аудиторията и да придаде практическа насоченост на знанията и уменията на обучаемите. Същият е предпочитан научен ръководител на специализанти, дипломанти и докторанти. Под негово ръководство над 40 са успешно завършилите специализанти и дипломанти и двама успешно защитили дисертационни трудове докторанти (през 2010 и 2013 г.) във Военна академия .

Полк. инж. доц. д-р Иванов е член на СНС по Военните науки към ВАК в периода 2009-2011 г.; председател е на Редакционната колегия на списание „Военен журнал“ 2011 г.; член е на Същза а учените в България от 2009 г.

Кандидатът владее на писмено и говоримо руски език. Съгласно STANAG 6001 по английски език има защитени 3.3.3.3. Притежава разрешение за достъп до класифицирана информация „Секретно“ PERSONNEL SECURITY CLEARANCE CERTIFICATE, NATO PERSONNEL SECURITY CLEARANCE CERTIFICATE.

3. Основни научни резултати и приноси

3.1. Научни резултати:

- генериране на нови знания и умения за интелигентната система за национална сигурност, базирани на теоретичния анализ на релевантните теории и концепции за позиционирането, ролята и мястото на системата за сигурност в новата, динамично променяща се среда (3.1., 13.1., 13.2., 13.4., 14.2., 14.3., 14.4., 14.5., 14.6., 14.7., 14.9., 18.2., 18.5. и 18.6);

- защитимост на тезата, че интелигентната система за национална сигурност е работеща система, реагираща по адекватен и ефективен начин на рисковете и заплахите и гарантираща сигурността на общественоекономическото развитие и териториална цялост на страната (3.1., 13.1., 13.2., 13.4., 14.2., 14.3., 14.4., 14.5., 14.6., 14.7., 14.9., 18.2., 18.5. и 18.6);

- доказана е тезата за изграждане и развитие на адекватни на средата за сигурност отбранителни способности, базирани на иновативни, научни и навременни концепции, политики и стратегии (3.1., 13.1., 13.2., 13.4., 14.2., 14.3., 14.4., 14.5., 14.6., 14.7., 14.9., 18.2., 18.5. и 18.6);

- обоснавана е необходимостта от приложимост на нови подходи за поддържане на баланс в системата за сигурност и изграждането на ефективна архитектура на отделните ѝ елементи и подсистеми (3.1., 13.1., 13.2., 13.4., 14.2., 14.3., 14.4., 14.5., 14.6., 14.7., 14.9., 18.2., 18.5. и 18.6);

- систематизирано е представена и обогатена съвременната концепция за управление при кризи на основата на актуален анализ на съдържанието и на ключовите елементи на процеса на управление при кризи и е изведена ролята на антикризисните способности за противодействие на рисковете и заплахите (13.1., 13.2., 13.4., 14.2., 14.3., 14.4., 14.5., 14.6., 14.7., 14.9., 18.2., 18.5. и 18.6);

-научно защитена е авторската теза за качеството на академичното обучение, като комплексна величина, базирана на компетентност и компетенции, въведено е понятието „академични образователни способности“ (14.2., 14.3., 14.4., 14.5., 14.6., 14.7., 14.9.);

- обогатяване и разширяване на научно-теоретическите и практическите постановки за военнополитическите аспекти на сигурността в новата среда за сигурност, чрез промяна в националните военностратегически възгледи и разработването на нова концептуална база (2.1; 2.2, 2.5, 2.10, 2.11, 4.3, 13.3, 13.5, 14.1, 14.8, 16.1, 16.2, 18.1);

-обоснована и доказана е научно-експертната платформа на извършените изследвания за ключовата роля на Системата за командване и управление (С2) за интегрирането на ресурсите за сигурност и отбрана и трансформирането им в отбранителни способности по зависимостта „ресурси-способности-резултати“ (2.1; 2.2, 2.5, 2.10, 2.11, 4.3, 13.3, 13.5, 14.1, 14.8, 16.1, 16.2, 18.1);

- дообогатена е теорията на гражданско-военното сътрудничество в операциите по поддържане на мира, подкрепа на населението в кризисни ситуации, на основата на авторските предложения за прилагане на различни акценти и отчитане на спецификата на дейностите по гражданско-военно сътрудничество (2.6, 2.7, 2.8, 4.1, 4.2, 18.3, 18.4);

- научно доказана е тезата, че гражданско-военното сътрудничество е задължителен императив на съвременните операции и е разработена система от теоретични и методологически знания за подготовката и планирането на дейностите в операциите (2.6, 2.7, 2.8, 4.1, 4.2, 18.3, 18.4);

3.2. Научно-приложни резултати:

- предложен е модел за институционално разпределени права, задължения и отговорности на различните нива на управление на интелигентната система за сигурност (3.1., 13.1., 13.2., 13.4., 14.2., 14.3., 14.4., 14.5., 14.6., 14.7., 14.9., 16.1, 16.2, 18.2., 18.5. и 18.6);

- разработени са методики за планиране в отговор на криза и рационализиране на управлението при кризи, представяща алгоритъма за действие на планиращите органи и органите на централната администрация, териториалната и местната власт (2.3, 2.4, 2.9)

- създаден е модел за работа на кризисните щабове и органите за управление при кризи на всички нива и е предложен алгоритъма на интегрирания процес на вземане на решение за разрешаване на кризи с различен характер (2.3, 13.1., 13.2., 13.4., 14.2., 14.3., 14.4., 14.5., 14.6., 14.7., 14.9., 18.2., 18.5.);

- предложена е стройна система от теоретични обобщения и предложения по проблемите на военнообразователната система като основа на бъдещата единна национална система за образование и квалификация на кадри за системата за сигурност, базирана на знания, способности, мениджърски подход, „интелигентни решения“ (14.2., 14.3., 14.4., 14.5., 14.6., 14.7., 14.9, 18.2);

- разработени са научно-обосновани методики за стратегическо ръководство на отбраната и въоръжените сили и е предложена методологията за анализ на стратегическите обекти и влиянието им върху военната стратегия (2.1, 2.10, 2.11, 4.3, 13.1, 13.2, 13.3, 13.4, 14.1, 14.8, 14.9, 16.1, 16.2, 18.1, 18.2, 18,6);

- дефинирани са и са обогатени методическите указания за планиране и взаимодействие с международните, неправителствените и правителствените организации и с местните власти в гражданско-военното сътрудничество (2.7, 2.8, 4.1, 4.2, 18.3, 18.4).

Получените научни и научно-приложни резултати от изследванията на кандидата разкриват и подчертават насочеността на трудовете му за развитие на многоаспектността на интелигентната система за сигурност и нейните военнополитически аспекти. Трудовете представят кандидата като приет и утвърден учен, експерт в изследваната област и във военно-образователната система, което е потвърдено от активната му преподавателска, изследователска и публикационна дейност по посочените проблеми.

4. Оценка на значимостта на приносите за науката и практиката

Научните трудове на полк. инж. доц. д-р Валери Иванов се явяват теоретична и методологична база при разработването на дисертационни трудове, дипломни работи, и бъдещи изследвания, видно от приложената справка за цитиранията, съгласно която забелязаните цитирания са 20 бр. в дисертационни и други научни трудове. Кандидатът е научен ръководител на двама успешно защитили докторанта.

С притежаваните компетенции и компетентности, полк. инж. д-р Валери Иванов е уважаван учен и експерт в сигурността и отбраната и във военнообразователната система, привличан е при разработването на съвременните доктрини и концепции, свързани с: Ръководство на сигурността и отбраната; Трансформация в сектора за сигурност; Гражданско-военно сътрудничество в операциите; Планиране на операции в отговор на военно-политическите кризи; Операции на формирания от въоръжените сили и невоенния компонент и заплахи срещу обекти от критичната инфраструктура; Система за ръководство на отбраната и въоръжените сили; Съвременни аспекти на борбата с тероризма; Мениджмънт на знанието в системата за сигурност и отбрана; Отбранително и оперативно планиране; Гражданско-военни отношения; Управление на човешките ресурси.

5. Критични бележки за представените трудове

Препоръчително е научните идеи, твърдения и защитими тези в монографичния труд „Интелигентна система за национална сигурност: възможности, подходи, решения “ и съпътстващите го трудове да се приемат като методологическа база за развитието на системата за сигурност като управленска система в среда на динамични промени,

предизвикателства и в отговор на изграждането и развитието на необходимите отбранителни способности, базирани на знанието, на интелигентната отбрана, на свързаността на силите.

6. Заключение

Считам, че трудовете, представени за рецензиране от полк.инж. доц. д-р Иванов са лично дело и успешно защитават научните и научно-приложните резултати в тях. Те с успех могат да се използват като изходна база за по-нататъшни научни изследвания и публикации на кац идата.

Представените от кандидата полк. Инж. Доц. д-р Валери Велков Иванов документация и научна продукция отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото приложение за придобиване на академична длъжност „професор“ в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. „национална сигурност“, научна специалност 05.02.24 „Организация и управление извън сферата на материалното производство (Управление на сигурността и отбраната)“.

7. Оценка на кандидатите

Оценката ми за научните трудове на полк.инж. доц. д-р Валери Иванов, единствен участник в конкурса за академична длъжност „професор“ в в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. „национална сигурност“, научна специалност 05.02.24 „Организация и управление извън сферата на материалното производство (Управление на сигурността и отбраната)“ в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. „национална сигурност“, научна специалност 05.02.24 „Организация и управление извън сферата на материалното производство (Управление на сигурността и отбраната)“ е **положителна**.

Научноизследователската, преподавателската, организационно-управленската и обществената дейност на кандидата, неоспоримите му лични качества като учен с постигнати значими резултати в научните трудове, ми дават основание да **предложа** на уважаемото научно жури по конкурса полк. инж.доц.д-р Валери Велков Иванов да бъде предложен да заеме академичната длъжност „професор“ в катедра „Военна стратегия“ при факултет „Национална сигурност и отбрана“ на ВА „Г.С.Раковски“, в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. „национална сигурност“, научна специалност 05.02.24 „Организация и управление извън сферата на материалното производство (Управление на сигурността и отбраната)“.

01.02.2015 год.

Гр.Велико Търново

Член на журито:

проф. д.ик.н. Севдалина Димитрова